

Lobelia cuneifolia

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Lobelia* is vernoemd naar de Vlaamse botanicus en arts Matthias de l'Obel (Latijn: *Matthias de Lobel*, 1538–1616). Hij was een beroemd plantkundige en zijn werk heeft bijgedragen aan de vroege classificatie van planten. De soortaanduiding *cuneifolia* is een combinatie van de Latijnse woorden *cuneus* ('wig') en *folium* ('blad'). Dit verwijst naar de wigvormige bladeren van deze plant. De plant wordt in het Engels wel 'Wedge-leaved Lobelia' genoemd.

Foto NRV: NN

Taxonomie

Lobelia cuneifolia is een soort binnen het wijdverspreide geslacht *Lobelia*. Dit geslacht telt honderden soorten en is ondergebracht in de klokjesfamilie (Campanulaceae).

- Rijk: Plantae
- Orde: Asterales
- Familie: Campanulaceae
- Geslacht: *Lobelia*
- Soort: *L. cuneifolia*

Synoniemen

De soort *Lobelia cuneifolia* Link & Otto wordt soms verward met andere, soortgelijke *Lobelia*-soorten (waaronder *L. hederacaea*) of is gebruikt in interspecifieke hybridisatie. In de literatuur zijn de volgende namen in relatie tot de plant gesignaleerd, hoewel deze niet per se volledige synoniemen zijn in de strikte taxonomische zin:

- Wedge-leaved Lobelia (Engelse volksnaam)
- *Lobelia spec.* (gebruikt in kweekverslagen voordat de soort definitief werd geïdentificeerd als *L. cuneifolia*)

Variëteiten en cultivars

Lobelia cuneifolia is op zichzelf geen wijdverbreide tuinplant zoals de jaarlijkse *L. erinus* of de vaste plant *L. siphilitica* en *L. cardinalis*. Er zijn weinig tot geen op de markt gebrachte cultivars die specifiek van zuivere *L. cuneifolia* zijn. De soort is echter belangrijk geweest in kweekprogramma's, met name voor de verbetering van de populaire *Lobelia erinus*-hybriden (eenjarige hang- en perkplanten). In kweekexperimenten heeft de soort bijgedragen aan de ontwikkeling van polyploïde, sterke *Lobelia*-hybriden met grotere bloemen. Commerciële cultivars die bekend staan onder de naam *Lobelia* (zoals *L. 'Crystal Palace'*, *L. 'Cambridge Blue'*, *L. 'Waterfall Deep Blue Ice'*) zijn veelal hybriden van *L. erinus* of *L. speciosa*, en niet direct cultivars van *L. cuneifolia*.

Familie

Lobelia cuneifolia behoort tot de Campanulaceae, oftewel de klokjesfamilie. Binnen deze familie worden de *Lobelia*'s soms ingedeeld in hun eigen onderfamilie, de Lobelioideae (voorheen de familie Lobeliaceae), vanwege hun onregelmatige (tweelippige) bloemen, wat ze onderscheidt van de typische klokjesbloemen.

Hoogte

De plant heeft een opgaande groeiwijze, in tegenstelling tot veel kruipende *Lobelia*-soorten. De hoogte van *L. cuneifolia* is over het algemeen laag tot middelhoog, vaak tussen de 10 en 25 centimeter. De compacte groei maakt het geschikt voor borders of potten.

Bloemkleur

De bloemen van de soort *Lobelia cuneifolia* zijn klein en hebben in hun natuurlijke vorm vaak een witte kleur met een geel centrum of een blauw-violette tint. De bloemen zijn typerend tweelippig en hebben een delicate uitstraling.

Bladkleur

Het blad van *L. cuneifolia* is, zoals de naam al suggereert, wigvormig of smal en lancetvormig. Het heeft een groene kleur en is over het algemeen wintergroen.

Bloeiperiode

De bloeiperiode van *Lobelia cuneifolia* valt in de zomer en kan doorlopen tot in de vroege herfst, typisch van juni tot september. Het is een langbloeiende plant onder de juiste omstandigheden.

Standplaats

Deze *Lobelia* geeft de voorkeur aan een plek in de volle zon tot halfschaduw. De grond moet vochtig en goed doorlatend zijn en mag rijk zijn aan organisch materiaal. Hoewel de plant van vocht houdt, is stilstaand water schadelijk. In warmere klimaten wordt lichte schaduw in de middag gewaardeerd.

Herkomst

De herkomst van *Lobelia cuneifolia* wordt gevarieerd genoemd, maar de meest geaccepteerde bronnen suggereren dat de plant inheems is in bergachtige gebieden. Sommige bronnen wijzen op de zuidoostelijke Verenigde Staten, terwijl andere verwijzen naar de Himalaya. De bron die de plant identificeerde als een wilde accessie in polyploïde studies noemde de plant *Lobelia cuneifolia* Link & Otto, wat doorgaans wordt geassocieerd met planten die uit Brazilië werden beschreven. Vanwege de onzekerheid wordt de Rocky Mountains in het westen van de VS, waar veel *Lobelia*-soorten groeien, ook vaak als algemene herkomst voor het geslacht genoemd.

Soort gewas

Lobelia cuneifolia is een kruidachtige, wintergroene vaste plant (*perennial*). Het kan ook worden behandeld als een eenjarige in koudere streken, afhankelijk van de winterhardheid van de specifieke herkomst of hybride. De plant wordt vaak gebruikt als sierplant in borders, rotstuinen en containers.

Vermeerderingswijze

Vermeerdering van *Lobelia cuneifolia* is mogelijk door zaad, deling of stekken. Zaad wordt doorgaans in het voorjaar gezaaid. Deling van de plant is het beste in het voorjaar of de herfst. Stekken kunnen in de zomer worden genomen.

Klimaatzone

De soort *Lobelia cuneifolia* heeft een redelijke winterhardheid. Voor de algemene *Lewisia*-soorten wordt vaak USDA Hardheidszone 4 tot 9 genoemd, maar voor de specifieke *L. cuneifolia* is de zone minder eenduidig vanwege de verwarrende herkomst. De plant wordt over het algemeen als winterhard beschouwd, maar gedijt het beste bij een matige temperatuur en vochtige grond in de groeiperiode.

Insecten

Zoals veel *Lobelia*-soorten, trekt *L. cuneifolia* bestuivers aan. De plant wordt gewaardeerd door vlinders en andere insecten. In zijn oorspronkelijke Noord-Amerikaanse habitat trekken sommige *Lobelia*'s ook kolibries aan. De plant bevat een wit, giftig melksap en is hierdoor vaak resistent tegen vraat door herten en konijnen.

Bronvermelding

<https://www.selinawamucii.com/plants/campanulaceae/lobelia-cuneifolia/>

https://www.researchgate.net/publication/390208475_Polyploidisation_of_Lobelia_speciosa_and_introgression_in_Lobelia_erinus_hybrids

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Lobelia>

https://sv.wikipedia.org/wiki/Lobelia_cuneifolia#/media/Fil:Lobelia_cuneifolia_1DS-II_5980.jpg

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Genoemd naar Matthias de l'Obel, <i>cuneifolia</i> (wigvormig blad) verwijst naar de bladvorm
Taxonomie	<i>Familie: Campanulaceae, Geslacht: Lobelia, Soort: L. cuneifolia</i>
Synoniemen	Wedge-leaved Lobelia
Variëteiten en cultivars	Weinig zuivere cultivars bekend, vooral gebruikt in hybridekweek (<i>L. erinus</i> hybriden)
Familie	Campanulaceae (Klokjesfamilie)
Hoogte	10- 25 cm
Bloemkleur	Wit met geel centrum of blauw-violet (kan variëren)
Bladkleur	Groen (wigvormig, lancetvormig, wintergroen)
Bloeiperiode	Juni tot september (zomer tot vroege herfst)
Standplaats	Volle zon tot halfschaduw, vochtige, goed doorlatende, voedselrijke grond
Herkomst	Onzeker, gesuggereerd Zuid-Oost VS, Himalaya, of Brazilië (Link & Otto)
Soort gewas	Kruidachtige, wintergroene vaste plant (<i>perennial</i>)
Vermeerderingswijze	Zaad, deling, stekken
Klimaatzone	Matig winterhard, geschikt voor gematigde klimaten
Insecten	Trekt vlinders aan, resistent tegen herten/konijnen (door giftig melksap)